

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

KLASA: 023-01/13-01/116

URBROJ: 526-02-02-02/2-13-5

Zagreb, 21. svibnja 2013.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
gđa Andreja Gabrijel, zamjenica
glavnog tajnika

Trg svetog Marka 2
10000 ZAGREB

PREDMET: Zastupničko pitanje Tomislav Karamarko, u vezi s gospodarskim stanjem u zemlji,

- dopuna odgovora, dostavlja se

Veza: Vaš akt – KLASA: 021-12/13-01/101, URBROJ: 50301-01/10-13-2 od 15. travnja 2013.

Poštovani,

sukladno Vašem dopisu zaprimljenom 18. travnja 2013. godine u kojem je Ministarstvo gospodarstvo određeno nositeljem pripreme prijedloga odgovora u vezi zastupničkog pitanja zastupnika Tomislava Karamarka u vezi s gospodarskim stanjem u zemlji, očitujuemo se kako slijedi:

Aktivnosti Ministarstva gospodarstva usmjerenе su na stvaranje optimalnog ozračja za razvoj konkurentnoga gospodarstva Republike Hrvatske putem razvoja poslovne i investicijske klime, unaprjeđenja ulagačkog okruženja i promicanja Republike Hrvatske kao poželjne destinacije za ulaganja, poticanja sektorske specijalizacije regija i razvoja regionalnih klastera, podrške razvoju novih finansijskih mehanizama i primjene inovacija u industriji i jačanja konkurenčnosti gospodarskih subjekata. Cilj je uspostaviti konkurentno, društveno i ekološki odgovorno, na znanju utemeljeno i izvozno usmjereno gospodarstvo koje osigurava rast dodane vrijednosti, nova i dobro plaćena radna mjesta te bolje i pravednije društvo u kojemu se štite načela socijalne kohezije, solidarnosti, ravnopravnosti i napretka za sve građane.

S obzirom da u Republici Hrvatskoj postoji potreba za boljom koordinacijom aktivnosti usmjerene prema poticanju investicija i jačanju konkurenčnosti osnovana je Agencije za investicije i konkurenčnost, čija je djelatnost usmjerena na sustavnu i operativnu provedbu politika i mjera za povećanje konkurenčnosti hrvatskog gospodarstva s posebnim naglaskom na poticanje investicija.

S ciljem povećanja izravnih stranih ulaganja donesen je i novi Zakon o poticanju investicija i unaprjeđenju investicijskog okruženja ("Narodne novine", br. 111/12 i 28/13) koji je stupio na snagu 10. listopada 2012. godine, čime se dodatno povećava atraktivnost Republike Hrvatske kao ulagačke destinacije. Također, vezano uz predmetni Zakon donesena je i Uredba o poticanju investicija i unaprjeđenju investicijskog okruženja. Od stupanja predmetnog Zakona na snagu Ministarstvo poduzetništva i obrta i Ministarstvo gospodarstva zaprimili su više od 120 prijava za korištenje poticajnih mjera.

Predložena zakonska rješenja osiguravaju potreban pravni okvir kojim se stvaraju pretpostavke za povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva kroz poticanje investicija i novo zapošljavanje, sektorskiju specijalizaciju, unaprjeđenje finansijskih mehanizama i ostale mehanizme za povećanje konkurentnosti. Od konkretnih izmjena u novom Zakonu o poticanju ulaganja izdvojili bi:

1. Uključivanje poticaja za turističke projekte

2. Poticaji za dugotrajnu imovinu (npr. modernizacija proizvodnog objekta) bez uvjeta zapošljavanja novih osoba

3. Poticaji za zapošljavanje – gotovinske potpore za otvaranje novih radnih mjesta mogu biti ostvarene i bez ulaganja u dugotrajanu imovinu

4. Fleksibilniji uvjeti zadržavanja radnog mesta

U pripremi je i Zakon o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske kojim se žele skratiti i znatno ubrzati procesi ishodišta ukupne dokumentacije neophodne za ostvarivanje projekata, kako Vladinih tako i privatnih, koji su od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku. Zakonom se definiraju postupci i načini ostvarenja investicijskih projekata od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku, tijek pripreme projekata, izvedba projekata te stavljanje investicija u funkciju.

Sektor za konkurenčnost, Uprava za konkurenčnost i investicije Ministarstva gospodarstva, je pokrenuo nekoliko procesa kojima je zajednički cilj jačanje hrvatske konkurenčnosti. Zasad procesi u tijeku odnose se na donošenje dugoročnih strateških okvira (2013-2020) koji bi trebali dati smjer hrvatskom gospodarstvu u cijelini.

Tako se u sklopu Nacionalnog plana razvoja kao krovnog strateškog dokumenta iz kojeg proizlaze sve ostale strategije a za kojeg je zaduženo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije izrađuje Gospodarsko razvojna strategija za koju je nadležno Ministarstvo gospodarstva a čiji je cilj jačanje konkurenčnosti hrvatskog gospodarstva.

Gospodarska razvojna strategija, čije se donošenje očekuje do 31.7.2013. godine, obuhvaća nekoliko podstrategija kojima će se definirati razvoj pojedinih gospodarskih grana koje su prepoznate kao strateške grane hrvatskog gospodarstva. Radi se o Strategiji razvoja poduzetništva, Energetskoj strategiji, Strategiji gospodarenja mineralnim sirovinama Republike Hrvatske, Strategiji poticanja investicija, Programu razvoja ljudskih potencijala i Strategiji pametne specijalizacije.

U svibnju 2013., u okviru dobivene Tehničke pomoći IPA fondova, krenula je izrada Pametne specijalizacije Republike Hrvatske. Donošenje iste očekuje se do 31.12.2013. godine, a sama strategija u sebi obuhvaća izradu Inovacijske strategije, Industrijske strategije i Strategije razvoja turizma. Bit same strategije je identificiranje niša u hrvatskom

gospodarstvu koje imaju potencijal i kapacitet biti konkurentne u Europskoj uniji i globalnom okviru.

Gospodarska razvojna strategija, kao krovni strateški dokument, temeljit će se na tzv. 4C modelu odnosno na limitiranom broju prioriteta, mobilizaciji talenta spajanjem istraživanja i razvoja, inovativnih kapaciteta s potrebama gospodarstva, razvoju klastera i umrežavanju javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora, te uspostavi učinkovitog inovacijskog sustava.

Paralelno s izradom strategija, Ministarstvo gospodarstva trenutno je angažirano i na razvoju klastera konkurentnosti kao nosioca budućeg gospodarskog razvoja. Klasteri konkurentnosti nacionalni su sektorski klasteri povezani s prepoznatih 12 prioritetnih sektora hrvatskog gospodarstva koji bi trebali biti nosioci budućeg gospodarskog razvoja Republike Hrvatske. Ti sektori su: prehrambeno-prerađivački sektor, drvno-prerađivački sektor, sektor automobilske industrije, sektor kreativne industrije, obrambeni sektor, sektor graditeljstva i građevinske industrije, tekstilni sektor, maritime sektor (uključuje brodogradnju i malu brodogradnju), zdravstveni sektor (farmaceutika i proizvodnja medicinske opreme), kemijski sektor, sektor elektro-energetskih i proizvodnih strojeva, tehnologija i pribora te ICT sektor.

U razvoju klastera konkurentnosti dolazi do promjene politike razvoja klastera koja je usmjerenja na izgradnju inovativnih regija i umrežavanju svih aktera razvoja (lokalna/regionalna samouprava, privatna društva i akademska zajednica), ne zasniva se na poticanju individualnih znanstveno-istraživačkih inicijativa već na multi-sektorskim istraživanjima i komercijalizaciji inovacija.

Do sada je Ministarstvo gospodarstva, u suradnji s Agencijom za investicije i konkurentnost, predvodilo osnivanje četiri klastera konkurentnosti: prehrambeno-prerađivačkog, drvno-prerađivačkog, automobilskog i kreativna industrija. Istovremeno je formirano preostalih 8 tzv. „leadership“ grupa za ostale prerađivačke sektore koji su prepoznati kao prioritetni u razvoju Republike Hrvatske u budućem razdoblju.

U sklopu razvoja Klastera konkurentnosti predviđa se osnivanje registra klastera u Ministarstvu gospodarstva, a pomoći i podršku klasterima kontinuirano će pružati Ministarstvo gospodarstva i Agencija za investicije i konkurentnost. Istovremeno će se osnivati i poslovni klasteri s ciljem jačanja konkurentnosti poduzeća, a za čiji registar će biti zaduženo Ministarstvo poduzetništva i obrta.

Tehnološku platformu čini mreža interesnih partnera iz poslovnog, javnog i znanstveno-istraživačkog sektora u pojedinim teritorijalnim jedinicama povezanih na razvoju i učinkovitoj primjeni znanstveno-istraživačke infrastrukture koja omogućuje primjenu novih tehnologija i komercijalizaciju inovacija u cilju jačanja konkurentnosti jednog ili više sektora i hrvatskog gospodarstva u cjelini. Institucije u okviru tehnoloških platformi međusobno su povezane komunikacijskom platformom. Poanta je stvaranja sustava sa točno definiranim akterima i zadaćama svakog aktera kako bi se pružila podrška industrijskim sektorima u razvijanju inovativnih proizvoda visoke dodane vrijednosti što je i novi smjer koji zauzima Europska unije.

Misija tehnoloških platformi je pružanje podrške industriji (malim, srednjim i velikim poduzećima), nadogradnja i umrežavanje znanstveno-istraživačke infrastrukture (ZII), opreme i adekvatnih ljudskih resursa sukladno potrebama gospodarstva, omogućavanje

sinergije između znanstveno-istraživačkih institucija, pružanje informacija o mogućnostima korištenja ljudskih resursa i opreme za I&R u okviru ZII, suradnja i spajanje s EU i regionalnim tehnološkim platformama.

Posebno treba istaknuti kako se u okviru klastera konkurentnosti planiraju identificirati i provoditi projekti od nacionalnog interesa (PNI) koji jačaju konkurentnost određenog sektora, a odobreni su od strane klastera konkurentnosti. Radi se o tzv. triple helix projektima kojima se spajaju privatni, javni i akademski sektor.

Do sada je u sklopu operativnog funkcioniranja dosad oformljenih klastera konkurentnosti identificirano 19 projekata od nacionalnog interesa. Neki zanimljivi su: razvijanje koncepta Električnog uslužnog vozila (svrha turizam ili komunalna vozila) – Hrvatska se na taj način regionalno pozicionira kao svojevrsni hub za električku mobilnost ne samo Jugoistočne Europe već i šire, „Wood living lab“ (Centar za održivu gradnju), Borongaj kampus te projekt inovativnog eko-namještaja od drveta.

Sve gore navedene mjere i procesi uključeni su i u proces programiranja za novu finansijsku perspektivu EU 2014-2020. Ministarstvo gospodarstva, Uprava za konkurentnost i investicije, Sektor za konkurentnost zadužen je za Tematsku radnu skupinu 1 – Tematski ciljevi – 1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija, i tematski cilj 2. – poboljšani pristup, korištenje te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Upravo kroz usklađenost svih procesa i akcija koje su u nadležnosti Sektora za konkurentnost osigurat ćemo provedivost svih navedenih procesa te financiranje koje će se uglavnom temeljiti na budućim dostupnim Strukturalnim fondovima i Kohezijskom fondu. Trenutno su svi procesi i akcije usklađeni sa preporukama Europske komisije te se stvara sustav koji će učinkovito odgovoriti na predstojeće zadatke u okviru EU perspektive.

U razdoblju od 1. srpnja do kraja finansijske perspektive 2020. godine Republici Hrvatskoj će na raspolaganju biti sredstva u iznosu od 11,7 milijardi eura. Prioritetna područja Republike Hrvatske za financiranje sredstvima Strukturalnih fondova obuhvaćaju: jačanje suradnje i umrežavanje javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora (razvoj klastera konkurentnosti i provedba klaster inicijativa; razvoj istraživačke i inovacijske infrastrukture u cilju jačanja izvrsnosti industrije (uspostava tehnoloških platformi); restrukturiranje i modernizacija tradicionalnih sektora u cilju stvaranja više dodane vrijednosti i jačanja istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija; jačanje atraktivnosti RH za privlačenje investicija (brendiranje i promocija sektora, pro-aktivni pristup FDI).

Osim navedenih aktivnosti Uprave za konkurentnost i investicije Ministarstva gospodarstva, Vlada Republike Hrvatske provodi i druge aktivnosti usmjerene k jačanju gospodarstva i unapređenju poslovnog okruženja. Neke od tih aktivnosti su sljedeće:

Program poticanja poduzetništva i obrta: u tu svrhu Vlada Republike Hrvatske je poduzele sljedeće konkretnе aktivnosti: Poduzetnički impuls Ministarstva poduzetništva i obrta za 2013.g. provodi se temeljem Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 2011.-2015. godine u kojemu su mјere poticanja konkurenčnosti poduzetništva i obrta definirane kroz tri glavna područja: gospodarski oporavak i razvoj poduzetništva, tehnološki razvoj i jačanje konkurenčnosti i regionalni razvoj i korištenje fondova Europske unije. Dodijeljeno je 378,5 milijuna kuna bespovratnih poticaja poduzetništvu i obrnicištvu u 2012. godini, kroz 11.213 zahtijeva, što je 40 posto više u odnosu na 2011.godinu. Proračun Poduzetničkog impulsa u 2013.godini iznosi 730,5 milijuna kuna. Ministarstvo poduzetništva i

obra kroz sustav poticaja provodi gospodarske mjere sukladno cilju gospodarske politike, a to je postupno povećanje stope rasta gospodarstva kako bi se do 2015. godine kretala na razini od oko 5%.

Ulaganje u prometnu infrastrukturu: u tu svrhu Vlada Republike Hrvatske je poduzele sljedeće konkretnе aktivnosti: Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske koja ima za cilj potaknuti gospodarski razvoj uspostavom učinkovitih i usklađenih prometnih mreža, koje su sastavni dio integralnog dijela Europske unije prometne mreže, povećati konkurentnost poslovnih subjekata, uspostaviti brzu i učinkovitu trgovinu i komunikaciju sa susjedima, definirati strateške prometne prioritete i projekte. Od konkretnih projekata izdvojili bi izgradnju novog putničkog terminala zagrebačke Zračne luke, modernizacija dijela postojeće i izgradnja nove nizinske željezničke pruge na dionici Rijeka – Botovo, itd.

Jačanje uloge HBOR: u tu svrhu Vlada Republike Hrvatske je poduzele sljedeće konkretnе aktivnosti: Program razvoja gospodarstva uveden u suradnji s Vladom Republike Hrvatske, Hrvatskom narodnom bankom i poslovnim bankama (osigurano 3,4 mld kn za likvidnost i refinanciranje postojećih obveza, u 2012. godini plasirano gospodarstvu 2,4 mld kn (1,2 mld kn HBOR-a), usporedbe radi 2010 Model A 1 mld kn, 2011 Model A+ 942 mln kn), kreditna aktivnost (nakon 2008. godine po prvi puta odobren je veći broj kredita za investicijska ulaganja u odnosu na kredite namijenjene financiranju obrtnih sredstava, u 2012. godini odobreno je 10,2 milijarde kuna kredita, što je 56% više u odnosu na godinu ranije). Snižene su kamatne stope za 1 postočni bod za nove investicije u poljoprivredi, turizmu, industriji, zaštiti okoliša i obnovljivih izvora energije – ova privremena mjera rezultirala je povećanjem broja odobrenih kredita za 45% i iznosa za 79% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Nadalje, preradivačku industriju u Republici Hrvatskoj u proteklom razdoblju karakteriziraju promjene koje se očituju u povećanju značajnosti i obujma proizvodnje u onim djelatnostima koje nisu tehnološki intenzivne (odnosno u industrijama niske i niže srednje tehnološke razine). Takve promjene govore o tome da je potrebno i dalje poduzimati aktivnosti na promjeni strukture preradivačke industrije u Republici Hrvatskoj, u smjeru podizanja konkurentnosti i sposobnosti proizvodnje izvoznih proizvoda s višom dodanom vrijednošću, imajući u vidu činjenicu da je Republike Hrvatska malo i otvoreno gospodarstvo u razvoju koje mora izvoziti da bi ostvarilo gospodarski rast i ekonomski prosperiralo.

S poštovanjem,

Prilog: (1)

Odgovor Ministarstva financija